

Hoofdstuk 23: Inleiding

Vóór Ocad werden de kaarten met de hand getekend op verschillende polyester filmen, één film per kleur of schakering van kleur, dit op basis van de terreinverkenning. Op elke film stonden een aantal paskruisen om de verschillende lagen te kunnen combineren tot één gekleurde kaart. De filmen, op dubbele schaal, werden in een fotogravure verkleind tot de juiste schaal, één per kleur. Op basis van die verkleiningen maakte de drukker zijn offset platen en begon hij met de druk van de kaarten. Dit systeem van één film per kleur is nog steeds in Ocad terug te vinden in de optie “spot colors”.

Ocad wijzigde in het begin alleen de manier van tekenen, de terreinverkenning werd niet meer overgetekend met de hand op verschillende filmen, maar werd ingevoerd in het programma Ocad en op het scherm zag je de kaart met alle kleuren. In het begin werd daarvoor een digitaliseertablet gebruikt, later werd er overgegaan op de inscanning van de terreintekening en werd er getekend met de muis. Maar nog steeds werd de klassieke manier van tekenen gevolgd, een terreintekening op dubbele schaal die overgebracht werd in het programma. De tekening was gekoppeld aan een raster en was, door die koppeling, in coördinaten, maar niet gekoppeld aan een nationaal of wereldwijd coördinatensysteem, men spreekt van lokale coördinaten.

In latere versies van het programma werd de mogelijkheid ingebouwd om met gps-gegevens en met wereldcoördinaten te werken.

Tot begin deze eeuw waren de Amerikaanse gps-satellieten enkel bruikbaar voor militaire toepassingen, de gewone burger kon de gps signalen ook wel ontvangen, maar het was een gestoord signaal dat maar nauwkeurig was tot op 100 meter. Begin deze eeuw werd deze beperking opgeheven en sedertdien is de gps gemeengoed geworden, voor geocachers, voor navigatie in de auto, ... en ook in Ocad werd een module ingebouwd om de gps-gegevens te gebruiken.

Ocad kan nu dus werken met coördinaten uit het wereldwijde systeem, maar ook met nationale systemen, zoals het Lambert systeem in België. Je kan de gps gegevens rechtstreeks inlezen in de computer op het terrein, ofwel kan je “tracks” opnemen met de gps en die later inlezen in het programma. Hoe één en ander juist werkt wordt verder uitgelegd in de volgende hoofdstukken.

Ook de nieuwe, digitale, vormen van basiskaarten worden behandeld. Verder wordt ook ingegaan op digitale hoogtemodellen en hoe we een gps kunnen gebruiken om terreinverkenningen te doen, we kunnen in Ocad zelfs de gps gegevens rechtstreeks inlezen.

We besteden ook aandacht aan de nieuwste ontwikkelingen, namelijk het gebruik van LIDAR gegevens. Dat systeem heeft heel veel mogelijkheden.

Bij deze nieuwe mogelijkheden hoort natuurlijk ook wat uitleg over de oude kaarten. Hoe kunnen we die inschakelen in een coördinatensysteem zodat we de gps kunnen gebruiken.

Agiv, het Vlaamse Agentschap voor informatie verwerking, heeft recent heel wat aanpassingen ondergaan, we bespreken die mogelijkheden en halen er nog een programma bij om die gegevens optimaal te kunnen gebruiken (qgis).

Ook de dienst zelf is opgegaan in Informatie-Vlaanderen en heeft ook een nieuwe website: <https://overheid.vlaanderen.be/informatie-vlaanderen>

Tenslotte gebruiken we een Finse toepassing om, uitgaande van de lidar gegevens, een basis oriëntatiekaart te maken.